

Datum: 25 oktober 2005
Uw kenmerk:2005BEM107
Ons kenmerk:
Contactpersoon: mr. P.G. Scherks
E-mail: [pieter.scherks@provincie-utrecht .nl](mailto:pieter.scherks@provincie-utrecht.nl)

Aan: Provinciale Staten

Onderwerp: Europese Structuurfondsen 2007-2013

In het kader van de informatievoorziening treft u hierbij aan het rapport *Randstad Holland tekent voor Lissabon*, Europese structuurfondsen 2007-2013.

Aanleiding

Voor de periode 2000-2006 krijgt de provincie middelen uit de Europese structuurfondsen voor ondersteuning van het eigen provinciale beleid. Op 1 januari 2007 begint de nieuwe programmafase van het Europees regionaal beleid, dat uit de structuurfondsen wordt gefinancierd. De nieuwe programmafase bestrijkt de periode 2007-2013.

Achtergrond/eerdere besluiten

De Randstadprovincies willen ook de periode 2007-2013 in aanmerking komen voor middelen uit de structuurfondsen. De prioriteiten van de Randstadprovincies zijn gebundeld in het rapport *Randstad Holland tekent voor Lissabon*, Europese structuurfondsen 2007-2013. Het rapport is de grondslag voor verder overleg met het Rijk over verdeling van de middelen en voor overleg met de G4 over mogelijke samenwerking. Afhankelijk van de hoogte van de bijdrage uit de structuurfondsen voor de Randstadprovincies, zullen bij het opstellen van het definitieve programma nog nadere keuzes moeten worden gemaakt.

Vervolprocedure/voortgang

Wij bieden het rapport aan met de suggestie om het ter kennis te brengen van de commissie Bestuur en Middelen.

Structuurfondsen: ondersteuning (nieuw) provinciaal beleid

Voor de periode 2000-2006 krijgt de provincie € 24 miljoen aan Europees geld voor ondersteuning van eigen beleid. Het geld komt voor een groot deel uit de Europese structuurfondsen. Het wordt besteed aan projecten op het gebied van plattelandsontwikkeling, ontwikkeling van de kenniseconomie en interregionale samenwerking. Projecten worden voor maximaal 50% met Europees geld gefinancierd. Op 1 januari 2007 begint de nieuwe programmafase van het Europees regionaal beleid, dat uit de structuurfondsen wordt gefinancierd. In Brussel wordt nog onderhandeld over de inhoud van en het budget voor het regionaal beleid. De verwachting is dat pas onder het Oostenrijkse voorzitterschap van de Europese Unie (eerste helft van 2006) duidelijkheid ontstaat over de meerjarenbegroting van de Unie en het Nederlandse aandeel uit de structuurfondsen. Het officiële Kabinetsstandpunt is dat rijke lidstaten zoals Nederland niet meer voor middelen uit de structuurfondsen in aanmerking moeten komen. De Europese Commissie wil een deel van de structuurfondsen echter ook in rijkere regio's inzetten en zij wordt daarin door de meeste lidstaten gesteund. Intussen gaan de voorbereidingen op de nieuwe programmafase in Brussel en Den Haag gewoon door. Om snel te kunnen beginnen met de uitvoering van regionale programma's is van groot belang dat regio's en steden zich nu reeds op de nieuwe programmafase voorbereiden..

Accent op economische groei en werkgelegenheid

Binnen de Europese Unie bestaan als gevolg van de toetreding van tien relatief arme lidstaten grote verschillen in ontwikkeling. Op de aanpak van ontwikkelingsachterstanden legt de Europese Commissie dan ook de nadruk. De Europese Unie wordt ook geconfronteerd met een groeiende achterstand in de economische ontwikkeling op met name de Verenigde Staten. In de nieuwe programmafase 2007-2013 is dan ook een belangrijke plaats ingeruimd voor bevordering van de economische groei en werkgelegenheid. Dit is de doelstelling van de zogenoemde Lissabon-strategie. Ook het Rijk wil hierop sterk inzetten zoals blijkt uit de EZ-nota Pieken in de Delta. Dit betekent dat binnen de Europese en nationale prioriteiten het economisch aspect van investeringen in het kader van de structuurfondsen leidend zal zijn. Hiermee moet bij het bepalen van eigen keuzen goed rekening houden. De nadruk ligt sterk op economische ontwikkeling van de regio in brede zin.

Prioritaire thema's Europees regionaal beleid

Het Europees regionaal beleid voor de periode 2007-2013 is geconcentreerd rond drie prioritaire thema's: convergentie, cohesie en solidariteit (doelstelling 1), regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid (doelstelling 2) en territoriale samenwerking (doelstelling 3). De inzet van onze provincie is vooral gericht op de nieuwe doelstelling 2 'regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid'. Voor doelstelling 1 komt de provincie niet in aanmerking. Voor doelstelling 3 komt de provincie, met uitzondering van het onderdeel grensoverschrijdende samenwerking, wel in aanmerking maar de onderhandelingen over de inhoudelijke prioriteiten binnen deze doelstelling zijn nog in de beginfase. Het is daarom prematuur om in dit stadium al op concrete projecten in te gaan.

Geselecteerde thema's en mogelijke projecten

De voor onze provincie geselecteerde thema's en mogelijke projecten sluiten aan bij het eigen provinciaal beleid en vallen binnen de reikwijdte van keuzes van het Rijk en binnen Europese prioriteiten. De Europese middelen uit de structuurfondsen kunnen in onze provincie worden ingezet voor drie algemene thema's:

Innovatie en kenniseconomie

Het betreft hier het versterken van de regionale economie door vernieuwing van de economische structuur, het verbeteren van de kwaliteit van de bedrijfsomgeving en beter benutten van de kennispotentieel op de arbeidsmarkt. Het accent ligt hierbij op het verder ontwikkelen en benutten van de aanwezige potenties en het wegnemen van knelpunten op het gebied van toegankelijkheid en vernieuwing van de Utrechtse economische structuur en innovatie in het MKB.

Relatie met lopende projecten, investeringen en strategische plannen

Het thema sluit aan op het programma Innovatieve Acties, waarvoor de provincie voor 2003/2004 een Europese bijdrage van € 2 miljoen heeft gekregen. Het thema en de voorgestelde projecten sluiten nauw aan bij het thans in uitvoering zijnde Businessplan van de Taskforce Innovatie Utrecht, het in het Economisch Beleidsplan 2003-2007 aangegeven beleid, de in ontwikkeling zijnde dienststrategie van de Dienst Maatschappij, Economie en Cultuur en de uitvoering van de Sociale Agenda voor wat betreft de versterking van de relatie onderwijs-arbeidsmarkt.

Leefomgeving en risicopreventie

Hierbij is de inzet verbeteren van de luchtkwaliteit, bevorderen van handhaving en veiligheid, aanpak van klimaatsverandering door ontwikkeling van duurzame energiebronnen, aanpak van bodemverontreiniging en bevorderen van innovatieve agrarische productiemethoden.

Relatie met lopende projecten, investeringen en strategische plannen

Het thema en de voorgestelde projecten sluiten nauw aan bij de speerpunten van het Milieubeleidsplan 2005-2008: luchtkwaliteit, handhaving en veiligheid en duurzame energieopwekking. Met een bijdrage uit de Europese Structuurfondsen kan hieraan een extra impuls worden gegeven.

Vitaal platteland

Het gaat hier om het ontwikkelen en inrichten van de Ecologische Hoofdstructuur en het verbeteren van toeristische voorzieningen in relatie met landschapsbeheer en cultuurhistorie.
--

Relatie met lopende projecten, investeringen en strategische plannen

Het thema en de voorgestelde projecten hebben een relatie met het plan voor het realiseren van een Ecologische Hoofdstructuur ter uitvoering van het Natuurbeleidsplan van LNV dat als einddatum 2010 heeft. Er is ook een relatie met het Beleidsplan Recreatie en Toerisme en het Beleidsplan Natuur en Landschap van de provincie. De voorgestelde projecten kunnen met een bijdrage uit de Europese Structuurfondsen een extra impuls krijgen. Zij liggen voor een deel in het verlengde van projecten, die in de periode 2000-2006 mede met Europese middelen zijn gerealiseerd in het kader van doelstelling 2 structuurfondsen Gelderse Vallei (€ 1,5 miljoen per jaar), het programma Leader+ (€ 360.000,- per jaar) en de Kaderverordening plattelandontwikkeling (€ 1,3 miljoen per jaar).

Rapport Randstad Holland tekent voor Lissabon, Europese Structuurfondsen 2007-2013

De Randstadprovincies (P4) hebben de inspanningen in het kader van de structuurfondsen gebundeld in één gezamenlijk programma voor het landsdeel West-Nederland. Dit is in overeenstemming met de Europese (concept)Verordening op de structuurfondsen. Door de combinatie van sterke punten van de vier provincies kunnen belangrijke synergievoordelen worden behaald. Het rapport is bijgevoegd en bevat een overzicht van prioriteiten, waarop de P4 in de nieuw structuurfondsenperiode willen inzetten. De Utrechtse prioriteiten zijn in het rapport verwerkt.

Het Europese beleid zal zich in de toekomst meer richten op het benutten van in de regio's aanwezige potenties. Dit biedt ook voor een welvarende regio als de Randstad perspectieven. De mate, waarin de P4 van de nieuwe structuurfondsen kunnen profiteren, is afhankelijk van de wijze, waarop de middelen binnen Nederland worden verdeeld en de keuzes, die daarbij worden gemaakt. De portefeuillehouders Europa van de P4 hebben op 22 september jl. met het rapport ingestemd. Het rapport dient voor verder overleg met het rijk over verdeling van de middelen en verder overleg met de grote steden over mogelijke samenwerking.

Positie grote steden

In de Randstad nemen de vier grote steden (G4) een belangrijke plaats in. Zij vormen de belangrijkste motor van de Nederlandse economie. Het ligt dan ook voor de hand om speciale aandacht te geven aan het benutten van de potentie van de steden. Een samenhangende sociaal-economische ontwikkeling van steden en het omringende gebied vraagt om samenwerking tussen de P4 en de G4. De P4 en G4 hebben afgesproken om deze samenwerking met name te richten op de onderwerpen kenniseconomie en innovatie. Er komt overigens geen apart nationaal stedelijk programma behalve een gedeeltelijk programma voor de G4 voor zover het hun grootstedelijke problemen betreft.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, mr. B. Staal
De secretaris, drs. H.H. Sietsma